

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Osztrák pórázon.

Pécs, 1901. július 24.

Lehetetlen, hogy komolyan gondolkozó ember be ne lássa, milyen igaza van a függetlenségi és 48-as pártnak, a mikor azt hirdeti, hogy a hatvanhetedik közösügyes berendezés nem való egyébre, mint a Bécsben dédelgetett összbiradalmi eszme érvényesülésének leplezésére. Mert bárhogyan erősítsék is a kormánypárton, hogy a közösügyes dualizmus jogegyenlőséget biztosít Magyarországnak Ausztriával minden közösügyes vonatkozásban, a gyakorlati élet bizonyítja, hogy a közös intézmények csak annyiban közösek, hogy Ausztriával közösen fizetjük a költségeiket, de szellemük, szervezetük, működésük tisztára osztrák.

Avagy ki merné állítani, hogy közös diplomáciánk ép annyira magyar, mint osztrák, vagy csak a kvóta arányában is képviselné a magyar érdekeket? Hát a közös hadseregben miben érvényesül a magyarság másban, mint a bakák feszes nadrágjában s a huszárok mentéiben, a melyeken azonban a zsinórzat már fekete-sárga?

Szakasztott így vagyunk a közgazdasági ügyekben is, míg a gazdasági közösséget Ausztriával fentartjuk. Klasszikus bizonyítéka ennek az, hogy a kormány a közös képviselő mellett kénytelen volt a külföldön külön gazdasági attasékat, mint

tudósítókat alkalmazni, mert a közös konzulátusi intézmény csupán az osztrák érdekeket szolgálja.

Mindezek a jelenségek ellenállhatatlan erővel kell hogy sarkaljanak minden magyar közéleti tényezőre arra, hogy két kézzel ragadjon meg minden alkalmat Magyarország önállósítására, az osztrák gyámságot jelentő közösség megszüntetésére, ott, a hol az az alkalom éppen kínálkozik.

Ilyen alkalom a gazdasági téren az a tény, hogy a közös gazdálkodásra kötendő szövetség Ausztriával tényleg nem jött létre s így maga a hatvanhetes törvény rendelkezése utalja az országot az önálló gazdaság berendezésére. És irányadó államférfiaink mégis inkább készek voltak az általuk evangeliumnak hirdetett hatvanhetes törvény megkerülésére, csak-hogy a közösséget Ausztriával továbbra is fentarthassák.

Hogy ezt nem jókedvükből tették, hanem az összbiradalmi eszme csorbulását féltő bécsi körök parancsára, az iránt is tisztában lehet mindenki az országban. És ha ez így van, a mint hogy tényleg így is van, akkor könnyű belátni azt is, hogy mindazok a nagyhangú érvelések, a melyek a gazdasági közösséget Magyarország érdekében állónak szeretnék föltüntetni, nem egyebek üres frázisoknál, a melyek csak arra valók, hogy az országot a — sze-

rintük — elkerülhetetlenbe való beletörődésre bírják.

Mert ugyan mi hasznát látjuk mi a gazdasági közösségnek? Iparunkat elnyomjuk, az osztrák pórásra fűzzük s ha akar-nók is, nem pártolhatjuk a magyar ipart, mert kereskedelmünk az osztrák ipar szolgálatában áll, annak termékeit közvetíti.

Mezőgazdaságunk érdekeivel hozakodnak elő, a mely a közös vámterületen biztos vevőkre talál az osztrák piacokon. De megfelekednek róla, hogy a közös alapon kötött külkereskedelmi szerződések milyen veszedelmes versenytársakat teremtettek mezőgazdaságunknak idehaza is a külföldi nyerstermények kedvezményes behozatalával, csak-hogy az osztrák iparcikkek számára kedvezményes kivittelt biztosíthassanak.

Mondják ugyan, hogy ez jövőre más-ként lesz s a megkötendő új külkereskedelmi szerződésekben a magyar gazdasági érdekek éppúgy meg lesznek védelmezve, mint az osztrákok érdekei. Ennek máris biztató előjeleit látjuk a német agrárvámok fölemelésében és Olaszország magatartásában, mely a hirhedt borvámklauzula fentartásához ragaszkodik s ezért viszont ipari vámkedvezményeket helyez kilátásba Ausztriának.

De ha fölteszszük is a lehetetlent és elfogadjuk, hogy érdekeink a külkereskedelmi szerződésekben kellő védelemre fog-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Karcolatok a szini-világból.

(A két szökevény.)

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Irta: **Bogyó Alajos.**

A mikor olvastam a husz év utáni találkozóját a pécsi gimnáziumban 1881. évben érettségét tett ifjaknak, kik ma mind meglelt férfiak, családos és nem családosak, lévén köztük tanár, anyakönyvvezető, bíró, állomásfőnök, plébános, esperes stb. — eszembe jutott ma is élő két nevezetes férfi, a kik szintén ugyanebben az időben érettségi előtt állottak, illetve csak az egyik állott, lévén t. i. a két testvér között az idősebb VIII., a fiatalabb pedig VII. osztálybeli tanulója a nagy-kőrösi ev. ref. főgimnáziumnak.

Maga a története a két fiatal tanulónak elég mulatságos; mert világot vet az ifju ember könnyelmű gondolkodására és arra, hogy sokszor a tapintatos fellépés, s az igazi tanács mennyire helyes irányba tudja terelni a fiatalember gondolkodását; de másrészt azért is érdemes lekarcolni ezt a csintalan, husz év előtti kis történetet, hogy majd ha a két tekintélyes pozíciót betöltő

férfiu e históriácskát olvassa (mert a lapot megkapják), eszükbe fog jutni egyrészt az ő csintalan és meggondolatlan fiatal fantáziájú tervük, másrészt eszükbe fog jutni az ő mentőjük, a ki az életpályájukra döntő befolyást gyakorolt.

De meg egy kis példaadásul is lesz a hevesvérű és költői lelkülettel hevült fiatalságnak, hogy nem mind arany, a mi fénylik.

Különösen nem arany a színészetnél, a hová a fantasztikus, független és korlátlan szabad élet után sovárgó diák oly nagyon vágyik.

Igaz, hogy sok diákgyereket elkábit az a muló dicsőség a mit a szinpadon lát s gondolkozni kezd ekkép:

Én szebben, jobban és költőibb hangulattal tudok szavalni, mint az a színész ott a szinpadon, kit ma tapsokkal, koszorúkkal tüntetnek ki. Különb legény lennék én ő nála. S rólam is dicsőhimnuszokat zengenének a lapok éppúgy, mint N. hősszerelmesről. A színész a nyilvánosság embere. Ismeri mindenki, szereti, tiszteli, oly irigylendő helyet tölt be, hogy foglalkoznak vele uton-uttfélen, társaságokban, nyilvánosan. Csak egyet kell prüsszentenie a király-utcán haladtában, már másnap ott olvashatjuk a helyi lapban: N. hősszerelmesünk a Zsiga patika sarkán prüsszenteni kegyeskedett. És milyen kedvence egy jeles színész a hölgyvilágnak? Összejöveteleknél a kávé mellett egyébről sem folyik a diskurzus, mint a

fess, jeles színészlől. Pillantsunk csak be egy ily társaságba.

K . . . éknál összejövétel van.

Ótt van a szinpartolásáról is nevezetes mama két leányával.

Eljött még az előkelő baloldali állandó páholybérű a 3-ik polgári osztályu kis bakfú leánykájával.

No meg az elfogadó házmál is van három serdülő leány, tehát egy kis traccsra van elég alkalmas médium.

A ház urnője kezdi:

— Gyerekek, hogy tetszett nektek a tegnapesti előadás?

Hogy pedig valahogy el ne áruljuk, hol is történhetett ez a kritikai csevegés, csupán a b c -vel fogjuk jelezni a társalgó személyek megjegyzéseit.

a) Csinos hölgyike, a ki X-en valamicskével tul is van, következőképpen már finyás egy kissé, mert a megjegyzése így szól: Kár, hogy olyan nagy fekete szakált ragasztott magának *Bánk-bán*, nekem az utcán borotvált arcával sokkal jobban tetszik, olyan hogy is mondjam — — — olyan vonzó arca van.

b) Fiatal, X-en aluli tömzsi fürge, a) barátnéja, pedig Bánkot csak ilyen maszkirozott, erős, a férfiu kor legedzettebb idejéből, tömör szakállal, hatalmas hanggal és nagy termettel képzeli s mert a tegnapi esti Bánk ilyen

nak találni: akkor is ki biztosít minket arról, hogy az a védelem nem marad e csupán a papiroson, a valóságban pedig csak az nem fogja sérteni érdekeinket, aki éppen nem akarja.

Mert arról ugyan hasztalan ábrándozunk, hogy a külfölddel szemben az erre hivatott közös organumok éppoly szigorúan fognak örködni a magyar érdekeket esetleg szolgáló szerződéses megállapodások betartására, mintha osztrák érdekek védelmezéséről lenne szó.

Hisz látjuk, hogy magában Ausztriában hogyan értelmezik a teljes viszonságot, a mely az egyoldaluan törvénybe iktatott gazdasági kiegyezés alapföltételül van kikötve. Papiroson itt is biztosítva van teljesen szabad forgalmunk Ausztriába, de csak tessék megkérdezni azokat a magyar gazdákat és kereskedőket, akik Ausztriába szállítják terményeiket, vajjon mit tartanak erről a szabad forgalomról. Állatszállítás Ausztriába már csaknem lehetetlen, annyi akadályt gördítenek eléje s nyersterményeink bevitele elől egész osztrák tartományokat zárnak el.

Hogy aztán a külföldről is hozzunk fel egy példát, mely bizonyítja, mennyire érvényesülnek azok a kedvezmények, a melyek magyar érdekeket volnának hivatva szolgálni a papiroson, utalunk Romániára, melynek a köszénre adott vámkedvezménye folytán nagyban föllendült a magyar szén kivitele. A román kormány azonban ezt rossz szemmel nézte s egyszerűen ráfogta a magyar köszénre, hogy az nem köszén, hanem lignit s ez ürügy alatt most tizszeres vámot szed a magyarországi köszén után.

Ily csufos szerződésszegés ellen minden kormány a legerélyesebb represszáliákkal élne, de a mi „közös” kormányunk a kisujját sem mozdítja a szerzőlésszegők megfenyítésére. Hisz ez nem sért osztrák érdeket, csak a magyar szénkivitelt teszi lehetetlenné, ez pedig a közös kormánynak Hekuba.

volt, azért bizony irigylette Melindát, de nem a sorsát.

c) Bakfis is beleszólt a társalgásba; neki pedig az a vékony tenor hangú *Endre* király tetszett, olyan volt, akár egy kisasszonyka.

d) Nincs izlésték. A férfui duzzadt erő a népszínmű énekesekben jelentkezik. Egy nyalka paraszt legénynek öltözött színész, midőn azzal a keresetlen egyszerűségével a partnerével pajzánkodik, olyan különös hatással van reám, azt gondolom magamban, ez az igazi szerelem s oly élvezettel nézem játéukat és hallgatom szép népdalaikat, hogy majd elolvadok. Már nekem csak P . . . a színészem, akármit beszéltek.

Nos, az efféle kedves hizelgő birálatok után hogy ne lenne még kedvesebb a tüzes vérű fiatalok előtt a színésszínház.

És ha még hozzá képzelem magának azt az irigylésreméltó, isteni helyzetet, hogy az a színész ott kényére, kedvére ölelgetheti azt a mindenkitől csodált és dicsőített primadonnát. Bizony egy cseppet sem csodálkozunk, ha az a diákjeggyel járó, földszinti heves és könnyűvérű fiatalember egyet gondol és színésznek csap fel.

Most ugyan nem lehet. Mert a színigazgató fel nem vehet senkit a társulatába, csupán az egyesületi tanács, oda pedig előismeret, vizsga és szülői beleegyezés kell, míg ha kóristaságra is pályáznék, még a magán-

Csak ragaszkodjatok hát böles magyar államférfiak továbbra is a gazdasági közösséghez, hálából majd vetnek az ország-
nak egy-egy koncot a papiroson; a közös kormány-
nak majd lesz rá gondja, hogy az a konc a valóságban csak száraz, velő nélküli csont maradjon.

A „Jancsi“-bankó.

(Száz magyar Romániában.)

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. július 24.

Régi magyar közmondás az, hogy: »a szegény embert még az ág is huzza!« S eme ág-huzott szegény emberek közül valók azok is, kik nem okulva a már kárt szenvedettek baján, valami megmagyarázhatlan csökönnyösséggel vannak belemerevedve abba a gondolatba, hogy megélni nálunk Magyarországon ma már nem lehet s a ki boldogulni akar, annak okvetlen ki kell menni az ország határán kívül.

S hogy mennyi baj, mennyi nélkülözés várja a mi szegény, megévelyedett magyarjainkat az ország határán kívül, arra nem gondol egyik sem, készpénznek veszik a határon kívülről betolakodó mindenféle csábos ígéretek, a melyekből kilátszó lólabát nem veszik észre idejekorán s csak már akkor vesznek róla tudomást, ha ez a láthatatlan volt lólabát olyan alaposan rugja őket oldalba, hogy — mint a magyar mondja — arról koldulnak!

Szinte megdöbbenve látja az ember, hogy miként megy a magyar napszámok ember akarattal a veszélybe, akár az éji bogár, mely addig röpül neki a falnak, míg összezúzza magát, aztán »nagyot koppan és elhallgat.«

Panaszos, keservesen panaszos irás érkezett ma a vármegyéhez, mely irás azonban ma már nem hat oly közvetlenül, mint annak előtte, hiszen azok is, kik szívükön hordták a magyar földművelő nép sorsát, a folytonos dac folytán megúják örökösen borsót hányni a falra s csak szomorúan csóválják a fejüket az ilyen panaszos irások láttára.

Arról van szó abban az irásban, hogy most az aratások idején, mikor pedig nálunk, az ország területén is nagyon elkel a munkás

szereplőnek is, ha valami akar lenni, szini akadémiát kell végeznie.

De nem így volt 20 év előtt.

Akkor a színigazgatónak joga volt felvenni a társulatához azt, aki neki tetszett, ha ugyan kinézte belőle, hogy a színpadon hasznát veheti.

Mint feljebb elmondtuk, hogy milyen képzelődéseken megy keresztül a fiatal agy és mily hamar hevül fel a fiatal szív a színpadi pappendekli uralomért, úgy gondolkozhatott 1881. évi iskolai év végén ama két nagykorú, VII. és VIII. osztálybeli ifju is, még pedig édes testvérek, kik midőn az említett év június közepe táján be sem várva a záróvizsgák befejeztét, sőt az egyik a maturától bizonyosan iszonyodva, egyszer csak Csongrádon egy reggel úgy 9 óra táj felé, midőn éppen a családommal a ház tornácán reggeliztem, beállítottak hozzám, egy Pécsert is jól ismert Antalffy nevű kóristámmal.

Antalffy röviden előadta a dolgot — mondván:

— Direktor ur, ez a két fiatalember színész akar lenni.

Én nagyon jól ismertem a két fiataldiákot, sőt ismertem előkelő békésmegyei szü-leiket is.

(Vége köv.)

kéz, száz magyar munkás, (köztük husz banyai) elment Romániába munkát keresni.

Olyanok ezek, a kiknek nem juttatta a sors osztályrészül, hogy a maguk földeskjén dolgozgassanak, hanem kénytelek napszámmal keresni a kenyerüket s miután a nálunk átlagosan megszabott napszámot és részt keveslik, hát elmennek Romániába, honnan jóval magasabb napszámot kínálnak nekik.

Ha ezek a csalogató szótól elvakult magyarok azonban gondolkodni tudnának elto-
gulatlanul, kétségtelenül feltámadna bennük az a kérdés, hogy hát nincs elég munkás ember Romániában, a kik mi nélkülünk is el-
látnák azt a munkát ilyen »nagy« napszám mellett?

Dehogyan nincs ott elég munkás. Van bizony. Csakhogy azok már ismerik azt a bizonyos lólabát is és nem kérnek a tejfőls kenyérből, a melynek keserűre van bekenve az alja! Az ilyen »szerencsét« ök inkább a magyar munkásnak engedik át, hadd teljék benne gyönyörűsége.

A mióta a miniszter meghagyta rendeletben a hatóságoknak, hogy ügyeljenek arra, miszerint a Romániában munkát vállaló napszámok szerződésai úgy legyenek kiállítva, hogy a munkások érdekei ne szenvedjenek csorbát, azóta nincs is hiba. A munkások megkapják hiánytalanul a kikötött napszámot, de hogy a mi aztán jön, az már nem olyan helyén való dolog.

Azt mondja a panaszos levél, hogy a Romániába kiment száz magyar munkást valami *Curtutiu* József nevű vállalkozó vitte ki, ki a megállapított napszámok és járulékaik mellett, az illetékes hatóság előtt szabályszerű szerződést kötött s a mi magyarjaink a kitűzött határidőben nem csekély reménységgel s vidáman álltak munkába.

De vidámságuk csakhamarszomorúsággá változott, mert bár az első hét szombatján pontosan és hiánytalanul megkapták napszámaikat, mégsem mehettek semmire, mert a derék román vállalkozó „Jancsi“-bankóval fizetett, mely olyan „tantusz“-féle s csak ott értékesíthető, a hol a vállalkozó megszabja. Nos és *Curtutiu* urnak volt annyi esze, hogy a „Jancsi“-bankó rendszerével a napszámokat ama markotányosokhoz kényszerítse, kik a vállalkozó ur kezelése alatt álló portékákát sózták a napszámoknak drága pénzért a nyakába.

Néhányan a munkások közül erre beszüntették a munkát, de ezeknek a hatóság embereit állította a vállalkozó a hátuk mögé s így egy darab ideig szuronyszó mellett folyt a munka!

No ehez aztán nem sok szó férhet, mert elvégre a szerződésben kikötött bért megfizette a vállalkozó, a mi munkásaink megdolgoztak érte. Hogy reménységük dugába dőlt, s hogy a nagyobbak látszó napszám mellett rosszabbul kellett élniök, az az ő hibájuk.

Nem is teszünk mindezért *Curtutiu* urnak szemrehányást, a ki elvégre is nem egyéb, mint élelmes vállalkozó s az egész dolgot csak azért szellőztettük, hogy egy újabb példával szolgálhassunk az ország határain kívül boldogulást keresőknek, hogy mennyire viszi őket ama balga hitük, hogy boldogulni már csak Magyarország határain kívül lehet!

*****

— Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadóhivatal.

*****

Hirek.

Pécs, 1901. július 24.

Az Isten nem felejt.

(Mese.)

Írta: Albert bácsi.

Valamikor valahol, a jó Isten tudja hol; messze, messze tengeren, a világnak végiben, ott a hol a bors terem, lakott egyszer egy igen hatalmas király.

Igen elöregedvén a király, már csak fiában találta örömét, mert nem egy, de hét fia volt, mind olyan egyenes, mint a gyertyaszál, vitéz, bátor, hogy bizony öröme is telhetett bennök.

Ahogy halálát közeledni érezte a jó öreg király, maga köré hívatta fiait.

— Fiaim, — szólt az öreg király egy pálcát véve a kezébe. — látjátok ezt a pálcát, ide s tova hajlik a kezemben s ime könnyű szerrel el is töröm.

Ezzel a király ketté törte a pálcát.

— De nézzétek most, — szólt az öreg király hét pálcát fogva kezébe, — itt van hét pálca. Egyenkint gyengék hajlékonyak, még a legkisebb gyermek is eltöri. De ime most összefonom mind a hetet. Próbáljátok most eltörni.

A király fiai mind sorra próbálták a hét összefonott pálcát eltörni, de biz, akárhogy erőlködtek is, egyik se volt rá képes.

Most így szólt a jó öreg király fiaihoz.

— Lám, így vagytok ti is. Egyenkint gyengék vagytok, az ellenség könnyű szerrel vesz erőt rajtatok, de ha össze fogtok s egymást szeretve, egymást támogatva együtt uralkodtok halálom után, nyugodtan hajtánám fejemet örök álmra, mert tudnám, hogy közös országgléstem alatt nagy és hatalmas maradna birodalmam.

A fiuk mindent megígértek atyjuknak, s hogy a jó öreg király rájuk adta áldását, egyet sóhajtott még s aztán csendesen meghalt.

Alig temették el atyjukat a királyfiak, már is összecivódtak.

A legöregebbik minden áron önmaga akart király lenni s hiába volt testvéreinek minden szava, kérése, kikiáltatta magát királylyá s hogy testvérei utjában ne legyenek, sötét, mély börtönbe vettette őket.

A nép rettegett az új király haragjától, mert a ki csak egy szóval is említette a szegény királyfiakat, azt menten karóba huzatta, vagy lefejeztette.

Egyik éjjel a király rémséges zajra ébredt fel. Eleinte azt hitte, hogy álmodik, pedig, hogy teljesen ébren volt is, megismétlődött a zaj.

A szobában láncokat csörgettek, sirtak, zokogtak. A király úgy remegett, mint a nyárfa levél, még imádkozni is próbált, de biz az sem ment.

Egyszer csak megszólal az ágya előtt egy erős harg, a melyben atyjáéra ismert.

Felelj te rosz fiu,
Felelj meg énnékem:
Hol van, hol, merre tűnt,
Én szép hat gyermekem?

Mondd: hova lettek ők?
Élnek? Meghaltak-e?
Vagy önkezdeddel törtél
Testvér életedre te?

Hiába tagadás,
Kezedhez bűn tapad;
Hol vannak ők, hisz tetted
Őn árulója vagy.

Csörögnek a láncok,
Sóhaj, sóhajra kél;
Sötét tömlőc alján
Hat testvér sir s remél,

Hat testvér felzokog!
Siralmuk nem hallod?
Add vissza szabadságuk,
Ha nem, légy átkozott.

Ebben a pillanatban egyet ütött az óra, mire minden elcsendesült.

A király szemére nem jött álom, ott virrasztott ágyában reggelig. Ekkor összehívatta tanácsosait és hogy elmondta az éjjel történeteket, tanácsukat kérte, vajjon mittevő legyen.

A tanácsosok összebujtak, lityegtek, lityogtak, de biz a tanácsosai adósok maradtak. De hát tudhatta volna már a király, hogy tanácsosok rendesen azok lesznek, a kik még maguk is tanácsra szorulnak.

A király szobájában minden éjjel megismétlődött a csörömpölés, a sirás, a zokogás, utoljára már úgy nézett ki, mint az árnyék.

A király végre is megsokalta már az éjjeli kísértet járását s kihirdette országában, hogy a ki végére jár a dolognak, annyi aranyat ad neki a mennyit csak elbir.

Néhány nap múlva bekopogott egy obsitos katona a királyhoz.

— Jó napot, felséges uram, — köszöntötte az obsitos a királyt.

— Neked is, — felelte a király szomorúan, — hát mi járatban vagy?

— Ugy hirdettek az országban, hogy a ki megmenti felséges uramat a kísértetektől, hát annyi aranyat kap, amennyit csak elbir.

És volna hozzá bátorságod? — kérde a király neki vidulva.

— Hogy van-e? Elhiszem ám, — felelte az obsitos hetykén, — csak bizza rám, felséges uram.

Este az obsitos feküdt a király ágyába. Csak vár, vár, egyszerre tizenkettőt ütött az óra. Ebben a pillanatban nagy lárma támadt a szobában, sirtak, zokogtak, láncot csörgettek, utoljára megszólalt a szellem.

De alig kezdett mondókájába, az obsitos szavába vágott

— Minden jót tett lélek az urat dicséri, mi a kívánságod?

— Hat fiam szabadságát kívánom, felelte a szellem.

— És akkor megnyugszol sírodban?

— Meg.

A szellem erre eltűnt, de a láncsörgés sirás, zokogás tovább tartott, míg csak az óra egyet nem ütött.

Reggel az obsitos elmondta a királynak, mit kíván a szellem.

A király féltette a koronáját és azért semmi áron sem egyezett abba, hogy testvérei szabadon bocsájtassanak.

Ekkor az Isten egyik csapást a másik után mérte az országra, hogy megtörje a király kegyetlen szívét. De hiába volt mindez. Az ország népe sorba pusztult éhségtől, a fekete halál úgy aratott a nép között, hogy csak úgy hullottak, mint a kaszás előtt a fűszál.

A király még most sem kegyelmezett meg testvéreinek, hanem tovább hagyta szülődni a sötét börtönben.

Most háborúval sujtotta Isten a kőszívű királyt.

Egy szomszéd ellenséges fejedelem nagy sereggel támadta meg országát.

Az ellenség a merre csak járt, őlt, rabolt, gyujtogatott.

A király most össze szedte csekélyke katonáit s az ellenség ellen indult.

A két sereg egy nagy sikon találkozott. A király biztatta embereit, hogy csak bátran, vitézül küzdjenek, de biz azok alig lézengtek, az éhségtől, betegségtől elcsigázva.

Ekkor az ellenséges sereg megtújta a harci riadót s a csata kezdetét vette.

A király folyton nógatta embereit, de alig küzdöttek néhány percig, katonái ott feküdtek a csatatéren, őt magát pedig elfogta az ellenség.

Az ellenséges fejedelem most diadalmasan vonult a fogoly királyival a királyi kastélyba.

A győztes fejedelem a királyi kastélyban ütötte fel tanyáját, míg a királyt láncra verve, mély börtönbe zártak.

Éjfélkor irtózatos láncsörgés, sirás és zokogás verte fel álmából a fejedelmet. Nem-sokára a szellem is megjelent és félelmetes hangon szólt:

Nincs nyugtom lenn a sirban
Bolyongok szüntelen,
Mig szabadságot nem nyer
Szegény hat gyermekem.

Megcsörren a rabláncuk
A börtön fenekén;
Kibalt sziveikben
A biztató remény.

Ott senyved ifju éltük,
Ott porladnak el,
Raboltak, gyilkoltak tán?
Fiam! Erre felelj.

De van Isten az égben,
Ki tud mindenedet,
Es nem hagy az veretlen
Kain szívű gyermeket.

Ekközben egyet ütött az óra s minden elcsendesült.

A fejedelem alig várta, hogy hajnalodjon. Azonnal magához rendelte a fogoly királyt.

— Hol vannak testvéreid? — kérdezte a fejedelem.

— A börtönben, — felelte a király.

— Miért? — kérdezte nagy méreggel a fejedelem.

Most ijedt ám csak meg a gonosz király, kért, könyörgött, de biz hiába volt minden. A fejedelem tudta, hogy mily kegyetlenül bánt testvéreivel, ezért így szólt:

— Gonosz testvér voltál, ezért ugyanabban a börtönben fogsz szülődni, a melybe szegény, ártatlan testvéreidet zártad.

A fejedelem úgy tett, a mint mondá, a hat testvért azonnal szabadon bocsájtotta, míg a királyt láncra verve ugyanazon börtönbe vetette.

Az Isten nem siet, de nem is felejt.

*

Ha szót fogadtok apikának, anyikának, úgy a jövő szerdán ismét mesélek. A viszontlátásra édes kis olvasóim, pá. A jó Isten maradjon velünk.

Napirend 1901. július 25-én.

Naptár: csütörtök, július 25. — Róm. kath.: Jakab. — Prot.: Jakab. — Görög-ke.: (jul. 12.) Proklusz. — Zsidó: Ab 9. — Nap kél 4 óra 14 perckor; nyugszik 7 óra 26 perckor. — Hold kél 2 óra 25 perckor déltán; nyugszik 11 óra 45 perckor éjjel.

Időjelzés: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: meleg idő és zivatarok várhatók.

Térzene az Erzsébet sétátéren d. u. 6 órakor.

— (Térzene.) Az 52-ik gyalogezred zenekara holnap (csütörtökön) délután 6 órakor térzenét tart az Erzsébet királyné sétátéren. A térzene műsora a következő lesz: 1. »Szulejman basa«; induló, Sommertől. 2. Nyitány Weber »Oberon« című operájából. 3. Keringő; Rosastól. 4. Egyveleg Gounod »Romeo és Julia« című operájából. 5. »Stabat mater«; Rossinitől. 6. A 16-os huszárok; jubileumi induló, Komzaktól.

— (Személyi hír.) Opris Péter, pécsi m. kir. posta és távirtdigazgató, néhány napi távollét után — hír szerint — ma este a budapesti 8 órai gyorsvonattal Pécsre hazaérkezik.

— (A margittaszigeti ármentesítő társulat) mint értesülünk, a jövő hét folyamán part és védgátvizsgálatot tart, ezek megejtése után pedig Mohácson ülést melyen Tormay Károly alispán, mint miniszterileg kiküldött biztos fog elnökölni.

— (Közzetek megvizsgálása.) A folyó évben Baranyavármegye területén is tar-

tandó katonai hadgyakorlatokra tekintettel a községi közutakat, valamint a közúti műtárgyakat vizsgálják most, hogy a netán észlelt hiányok a hadgyakorlat kezdetéig pótolhatók legyenek. A megye pécsi járásának közutait és közúti műtárgyait (hidak, áthidalások stb.) megvizsgálendő, *Waniss* Sándor járási főszolgabíró és *Kovácsfi* Kálmán főmérnök tegnap a járásba utaztak.

— **(Esző.)** Ma reggel félnyolc óra tájban hatalmas eső hűtötte le a forró nyári levegőt. Nem jött a most szokásos zivatar alakjában, de csendes, szinte őszi esőként zuhogott alá a tikkadt, száraz földre. Bevált hát a meteorologia jelentése, mely szerint mára *hősüllyedés* volt várható; mert a ma reggeli eső után szinte kellemes frissesség terjedt szét a levegőben és az ugynevezett »kutya meleg« ellen ma legalább nem volt okunk panaszkodni.

— **(Pályázat.)** A szegzárdi m. kir. adóhivatalnál egy adótisztai állás van üresedésben. Pályázni tizennégy nap alatt lehet a szegzárdi m. kir. pénzügyigazgatóságához.

— **(Megölte a fiát.)** *Kromeisz* István, egyik szomszédos községbeli lakosnak 17 éves fia már körülbelül egy hónap óta eltűnt hazulról s azóta nyoma veszett, a feltalálása iránt megindított nyomozás pedig eddig eredményre nem vezetett. Mint értesülünk, most feljelentés folytán a hatóság emberei letartóztatták *Kromeisz* Istvánt ama vád alapján, hogy eltűnt fiát megölte volna, még pedig azért, mert a gyilkossággal gyanúsított gazda özvegy ember lévén, asszonyt akart a házhoz hozni s ezt a fia nem akarta megengedni. Ez ügyben a vizsgálat folyik.

— **(Kinevezés.)** A m. kir. igazságügyminiszter *Szabó* Károly gyönki kir. járásbírói díjnokot a gyönki kir. járásbírói díjhoz irnokká nevezte ki.

— **(Elfogott betörők.)** A napokban hirt adtunk róla, hogy *Mészáros* Nep. János, hosszuhetényi lakos éléskamrájába ismeretlen tettesek betörték s onnan többféle élelmiszert elloptak. A panasz folytán megindított nyomozás során most sikerült a tetteseket *Kolompár* József és *Ignác* cigányok személyében kinyomozni és letartóztatni.

— **(Kutba esett gyermek.)** Csak a Gondviselésnek köszönhető, hogy a szülők gondatlanságának újabb áldozata nem lett *Kiss* Ágnes, egy hat éves ófalusi kis leány. Akként történt a dolog, hogy *Kiss* János odavaló lakos feleségével együtt a mezőn volt elfoglalva s éppen azért, hogy a gyermeknek baja ne essék, elvitték magukkal hat éves leányukat is. Kint aztán annyira elfoglalta őket a mezei munka, hogy nem is gondoltak a gyermekekre, ki eközben az országútra ment s az ott levő itatókut körül addig játszadozott, míg bele nem esett a kutba. A gyermek segélykiáltásaira aztán figyelmesekké lettek a szülők, a kiknek sikerült a kis leány életét megmenteni, mindazonáltal *Kiss* Ágnes esés közben oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy felgyógyulása néhány hetet fog igénybe venni.

— **(Villámütések.)** Bozsokon a villám leütött *Németh* József, ottani lakos szalmakazalába s azt felgyújtotta. A kazal természetesen porrá égett. Felső-Leperd-pusztán pedig özv. *Döry* Vilmosné birtokán egy szénnaszékérbe ütött a villám. Szerencsére a sze-

kér elé még nem volt belogva s ember se volt a közelében s így csak a szénát gyújtotta fel a villámcsapás.

— **(A belvárosi templom kupolája.)** Az a bizottság, mely eddig a szigetkültvárosi iskola építésére felügyelt, most egy másik funkciót is végez, tudniillik: ellenőrzi a belvárosi templom restaurálási munkálatait. A bizottság e tárgyban ma délelőtt 11 órakor tartotta első ülését a városháza gazdasági tanácstermében *Oberhammer* Antal, helyettes tanácsos elnöke alatt. Az ülésen résztvettek: *Rauch* János főmérnök, *Csismadia* Géza másodaljegyző, *Löwy* Lipót dr. és *Ráth* Mátyás. Az ülésen a főmérnök jelentette, hogy a restaurálási munkálatokat megkezdték s tekintettel azok fontosságára, a vállalkozó felelős mérnököt kért fel a munkálatok vezetésére. Elhatározta a bizottság, hogy a kupola a tervbevettnél *magasabb* lesz, nehogy elnyomva látszék s a tetejére *Schulek* Frigyes terve szerinti nagy aranyozott kereszt jön. A kupola alépitménye cementtel lesz bevonva, hogy minden tekintetben tartós legyen. Több lényegtelen észrevétel után az ülés feltizenkét órakor bevégeződött.

— **(Gyilkossági kísérlet.)** Egy korcsmai verekedés majdnem emberhalált okozott a szentlőrinci járásban levő Kiségpusztán. Ugyanis — mint szentlőrinci levelezőnk írja — *Vancsura* Antal és *Rodek* Mihály, ottani lakosok összevesztek s eközben *Rodek* egymásután kétszer rálőtt *Vancsurára*. Szerencsére, a lövések egyszer sem találtak s így a gyilkossági kísérlet nem sikerült. *Vancsura* feljelentése folytán *Rodek*et a szentlőrinci járásbírói díjhoz kísérték, a hol azzal védekezett, hogy ellenfele őt fojtogatta s ő ezért lőtt rá. Az ügyben a vizsgálatot a bíróság megindította.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 24-én reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 734 kb., az elmentartóban 600 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 1190 köbméternek találtatott.

— **(Kölcsönös áthelyezés.)** A m. kir. igazságügyminiszter *Deutsch* Pinkász pécsváradai és *Németh* Aladár pécsi kir. járásbírói díjokat kölcsönösen áthelyezte.

— **(Gólya az országúton.)** Érdekes históriáról értesítenek bennünket Pécsváradról. *Klementin* Józsefné odavaló lakosnő a napokban a község határában levő buzaföldek mellé ültetett eperfának gyümölcsseit rázta le, miközben az áldott állapotban levő asszonyt hirtelen szülési fájdalmak lepték meg s rövid idő múlva egy egészséges fiugyermeknek adott életet. Az asszonyt, s a természet ölen született új honpolgárt beszállították a községbe, hol az anya és gyermeke: »a körülményekhez képest jól érzik magukat.«

— **(A napszúrás áldozata.)** *Hermann* István, árpádi lakos, a napokban mezei munkával volt elfoglalva s ebéd után — mint az a mezei munkásoknál már szokás — ledőlt egy szénaboglya tövébe pihenni, hol rövid idő múlva elaludt. Délután egy órakor társai költögetni kezdték, de *Hermann* nem ébredt fel — meg volt halva. Mint a megejtett vizsgálat kiderítette, *Hermann* István napszúrás áldozata lett.

— **(Betörés a vidéken.)** *Kovács* István patacsi lakos, panaszt emelt a községi elüljáróságnál, hogy házának udvarán levő éléskamráját az elmúlt éjjel eddig ismeretlen tettesek feltörték s egy kis hordó ó-bort, egy zsák lisztet s többféle élelmiszert elloptak. A panasz folytán a hatóság emberi megindították a nyomozást.

— **(Egy jelenet az utcán.)** A rendőrségnek az éjjel kevés tennivalója akadt. Két hely- és foglalkozás nélküli egyén, egy részeg ember, végül egy gazdátlan szekér volt az összes, a minek nyoma maradt az inspekciós könyvben. Ezek közül a részeg ember, midőn egy 10 óra tájban bekisérték, érdekes jelenetet rögtönzött a Buzatéren.

— Bocsánat, erre rövidebb az ut — mondá a rendőrnek s az országút felé akart elindulni. Ez azonban a Király-utcán akarta bekisérni.

— Ne okoskodjék, hanem előre — mondá a rendőr s egy jót lóditott rajta — csak tudom, hogy merre közelebb.

— Már ezt csak én mondhatom. Maga legfeljebb két, három napban egyszer teszi meg az utat, *engem pedig mindennap bekisérnek* — akadékoskodott a részeg s tántorgó léptekkel elindult. A rendőr nem engedte. Ő erre birkózásra fogta a dolgot. A közönség csoportba kezdett verődni már az eset színhelye körül, míg végre a rendőrnek segítsége érkezett s a birkózó részeget levegőbe kapva elsiettek vele. Utközben a minden ittassága mellett is leleményes férfiú egyre ezt hajtogatta:

— Csak azt akartam, hogy ne menjek gyalog.

— **(A miniszterelnök a negyvennyolcas honvédeknek.)** A hivatalos lap közli a miniszterelnöknek körrendeletét, a melyet az 1848/49. honvédek és azok özvegyeinek állami ellátása ügyében kiadott. A körrendelet így szól: »Különös gondoskodásom tárgyát képezte és képezi az 1848/49-iki honvédek és azok özvegyeinek állami ellátása és ha tekintettel arra — hogy az állami ellátásban részesülők száma még most is meghaladja a 9500 at és hogy azok segélyezésére a törvényhozás által nagylelkűen engedélyezett évi 300.000 korona hitellel szemben még mindig 230.000 koronát meghaladó hiteltul-lépés mutatkozik, — az illetők ez idő szerint nagyobb irányu nyugdíjban nem részesíthetők; igyekezetem oda irányul, hogy ettől az igazán csekély alamizsnától és inkább erkölcsi elismeréstől senki se essék el, kinek arra jogos igénye van. Hogy mindazok, kik 1848/49-iki évben mint honvédek, a hazáért életüket kockára tették, nyugdíjban részesíttessenek, nemcsak indokoltnak és méltányosnak, hanem okvetlenül szükségesnek tartom. Éppen annyira méltányos, hogy azok az özvegyek, kik a szabadságharc évében vagy azt megelőzőleg, életüket, jövőjüket a haza és szabadság védelmének szentelték, özvegyiségükben megfelelő ellátásban részesüljenek. De nem találnám az osztó igazsággal és a dicső honvédnév méltóságával összeegyeztethetőnek azt, ha olyanok is részesíttetnének a haza elismerésében, kik valóságban nem voltak honvédek s csak most igyekeznek kerülő utakon a névtelen hősök soraiba behatolni. Szép és nemes hivatása van e tekintetben az 1848/49-iki honvédek igazolóbizottságoknak, egyleteknek és a közigazgatási hatóságoknak is, és csak elismeréssel üdvözölhetem azt a törekvést, hogy azok, kik 1848/49-ben a szabadságharcban életüket, vagyoniukat, jövőjüket a hazának szentelték, mint honvédek igazoltassanak és öreg napjaikra lehető anyagi támogatásban részesíttessenek, de

az mindinkább nehéz, sőt lehetetlen lesz, ha a honvéd-igazolóbizottságok és a közigazgatási hatóság nem a legnagyobb lelkiismeretességgel, igazságos szigorral és beható gondossággal fogják eljárni, hanem rosszul alkalmazott humanizmus és engedékenység által vezéreltetve olyanok részére is állítanak ki igazolványokat, vagy olyanok igazolását mozdítják elő, kik 1848/49-ben sem életüket, sem vagyonukat, sem jövőjüket nem tették kockára, hanem éltek úgy, mint a haza fiainak más százezrei s milliói, és semmi különös elismerésre nem érdemesítették magukat. Ezen vezérelvek hatása alatt az ezrekre menő nyugdíjazási kérelmek beható gondossággal folytatott tárgyalásából meritett tapasztalatok szem előtt tartásával, az 1848/49-iki honvédek s azok özvegyeinek állami ellátására vonatkozólag fennálló szabályokat megfelelőleg átdolgoztatván, azokat a /- alá idezárt rendeletbe foglalva, a törvényhatóságoknak tudomás, közhirrétével s szigorú szem előtt tartás végett ezennel kiadom és egyszersmind tudatom, hogy az 1895. évi jul 9-én 2.185. és 1896. évi április 22 én 7821. sz. alatt kiadott miniszterelnöki rendeletek hatályon kívül helyeztetnek. Budapesten, 1901. évi július hó 11-én. Széll s. k.

— **(Lili szökése.)** A hivatalos rendőri ujság egy brettli-tündért köröztet. *Fleuron* Lili a neve. Egy budapesti szállodába szállt meg, honnan eltűnt. — Francia leány, szőke, csinos arcú énekesnő, huszonhat éves és németül is beszél. Azt hiszik, hogy valamelyik vidéki orfeumban álnév alatt működik a Lili, ki elfelejtette kifizetni a szállodai számláját.

— **(Könnyű szerzemény.)** *Riclné* Mihályné feljelentette a szomszéd asszonyát, *Májer* Imrénét, mert a minapában két malac, mely *Riclné* tulajdonát képezte, beté-

vedt a szomszédasszony portájára s *Májerné* a helyett, hogy kereste volna az eltévedt malacok gazdáját, megtartotta magának s el is fogyasztotta. *Riclné* azonban nem szűnt meg keresni a malacokat s végre megtudta azok szomorú sorsát. Most persze kártérítést követel.

— **(Harc az országuton.)** Tegnap estefelé a barakkon túl, az országuton egy ablakos tót megtámadta *Vretics* Szócont, a ki falujába volt visszatérendő. *Vretics* ugyanis, mint mondja, az uton megnézte, hogy mennyi pénze van, miután a barakkok melletti csárdában néhány pohár sört ivott. Amint számlálgatta a pénzét, az ablakos tót épen szemközt jött vele s köszöntötte, de abban a pillanatban letévén ablakos szekrényét, megragadta őt s a pénzét kérte. *Vretics* persze védte magát, de a tót erősebb volt s a földre teperte. *Vretics* a bicskáját akarta elővenni, de a tót botjával olyat huzott a karjára, hogy karját nem használhatta. Ekkor a pénzt el is vette tőle s miután néhányszor még megütötte botjával, tovább állott zsákmányával. — *Vretics* feljelentésére most nyomoznak a támadó tót után.

— **(Holtrészeg asszony.)** Szánalomra méltók valóban az alkoholizmus rabjai, kiket szenvedélyük az állatok sorába alacsonyít le. *Miss Anna*, köznéven csak *Panni* nene, különben is állandó alakja a butikoknak, tegnap este annyira berugott valahol a geberdusztól, hogy a Péter-utcában elesett s nem tudott felkelni. Hamarosan el is aludt. Az utcagyerekek aztán botránkoztatón mulattak a

holtrészeg asszonnyal, a kit aztán csakhamar be is szállítottak a kórházba. Itt majd kijózanodik, hogy újra berughasson, mert az ilyenek legnagyobb betegsége, ha józanok. — A geberdusz e hőseit elzárva kellene tartani, hogy pálinkához ne juthassanak.

— **(Pontosan járó)** szép kivitelű arany és ezüst órák, nemkülönbön finom és pontosan járó fali és ébresztő órák *jutányosan* szabott gyári árak mellett *Schönvald* Imre órás és ékszerésznel kaphatók. Ugyanott minden e szakmába vágó javítások pontosan gyorsan és a legolcsóbban eszközöltetnek.

Idegenek Pécssett.

— Julius 23. —

Aranyhajó-szálló. Hohl N., mérnök, Mitrovica. — Hebenstreit Ágoston, utazó, Bécs. — Huber Ferenc, utazó, Bécs. — Schwartz Gyula, utazó, Bécs. — Fenyves Sándor, utazó, Budapest. — Müller Ignác, földbirtokos, B.-Sellye. — Vach Károly, földbirtokos, B.-Sellye. — Drab N., utazó, Bécs.

Vadember-szálló. Vidos Miklós, felügyelő, Budapest. — Simshausen N., utazó, Bécs. — Mayer Vilmos, utazó, Budapest. — Gáll N., utazó, Budapest. — Antal Gyula ifj., gyógyszerész, Siklós. — Juhn N., főhadnagy, Arad. — Rieger Gyula, utazó, Budapest.

Mátyáskirály-szálló. Varga Elek, jegyző, N.-Peterd. — Varga Károly, joghullgató, N.-Peterd.

Nádor-szálló. Rosner Jakab, kereskedő, Novi Cice. — Mihályovszky Péter, tanító, Balmány.

Magyar király-szálló. Damberer Róza, magánzó, Királyfa.

Irta: THEURIET ANDRÉ.

41

virágokat, a melyeket a tóból szakított és gondosan megőrizett, mondván:

— Fogadja ezt a virágot becsülettel kiérdemelte ön ezt.

IV.

A tavasz egész virányát elhozta; június hava vége felé járt s a szénakaszálás megkezdődött. Ama völgyben, a melyben *Lisle* ur rétjei voltak, a lekaszált fű illatos petrencéi álltak. A tulajdonos széles karimájú szalmakalapban ügyelt a munkásokra, kik az első szekeret rakták meg szénával. Az erdős halmok növekedő árnyai már azt mutatták, hogy a nap már hanyatlik s a lomha *Evoynyme*, ki déli álmát egy szénacsomón aludta át, nagy komolyan szemlélte a patak rákjainak mondulatait, a melyek időnkint a kaszások által elhelyezett hálókba kerültek. Egy szénapetrence mellett, az erdőből eredt forrás tövében csevegett *Antoinette*, szénaszalacsákkal belepert hajjal *Duhour* Jakabnak a társaságában s a komoly erdészszel való beszélgetés éppen nem látszott inye ellen lenni.

Jakab minden szilárdsága mellett is meghódolt a *hableány* bájainak. A virágot rózsaszín leveleinek megvolt a varázsuk, lassan, de biztosan hatottak. Mikor *Lisle* ur újra ellátogatott a vendéglőbe, közeledését kevésbé hidegen fogadta *Duhour* Jakab. Sőt egy este *Evoynyme* arra is rávette barátját, hogy ez vele a kötélverő

44

HABLEÁNY

Az már a körülményektől függne . . . Én nagyon is követelő lennék.

— Ugyan, hadd halljam, — mondá *Jakab* szeliden, — mit követelne kegyed?

A leány összevonta szemöldökét, ajkára tette ujját és gondolkozott.

— Először, annak a szivnek nagyon, egész áldozatkészséggel kellene engem szeretni.

— Természetesen. És aztán?

— Bátornak, büszkének lennie, senki előtt meg nem hajolni, csak előttem.

— Kegyed tulásba csap.

— Minden áldozatot megkövetelnék, mert magam is kész lennék minden áldozatra. A nagy szenvedélyek mindig lelkesítettek engem s én fogadást tettem magamnak, hogy csak oly férfit fogok szeretni, aki értem minden áldozatra s bohóságára képes.

Jakab újra elkomorodott. Aztán így szólt:

— Minden bohóságára nem! Én azt nem helyeselhetem, hogy azt, a kit szeretünk, oly tettekre kényszerítsünk, a melyeket az elszűz világ bohóságoknak szokott nevezni. Az, a mit legtöbbször kellene becsülnünk annál, a kit szeretünk: a tisztelet és érdem. A valódi szerelem a tiszteletből táplálkozik.

— A valódi szerelem a szenvedélyből nyer tápot! — kiáltott föl *Antoinette* hevesen.

— Én e pont fölött nem vitatkozhatom kegyeddal, mert csak oly dolgokról beszélhetek, amelyeket ismerek, — viszonzá *Jakab* némi gunynyal. — Mindaz, amit mondhatok az, hogy eszményem . . .

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1901. július 24. délután 2 órákor.

Barometer (redukált) = 755.9 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 25.8 °C.

<ul style="list-style-type: none"> • maximuma: 27.8 °C. • minimuma: 20.0 °C. 	}	tegnapi.
--	---	----------

Párányomás: 14.2 mm.

Relatív nedvesség: 58. %

Felhőzet: 5° Cum—Strat. SW.

Szélirány s erő: SW. 1. — Harmatp. 13.6 °C.

Csapadék. ma reggeli 7.5 mm. ☉

Meleg, borult, eső, zivatarra hajlam.

Dr. Czirer.

Művészet, irodalom.

○ Szintársulatunk köréből. Fővárosi lapok nyomán szombati számunkban azt írtuk, hogy *Kürthy Margit* drámai színésznő özv. Tiszayné pécsi szintársulatához szerződött. Mint most illetékes helyről értesülünk, ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert a társulat drámai személyzete az eddigi szerződéseivel már teljes volt s a legközelebbi színi évadra magas színvonalon álló drámai előadásokat biztosit. — Legújabbán szerződtette azonban özv. Tiszayné *Fodor Armand* operatársát és *Csige Ilonka* táncosnőt.

Özv. *Tiszayné* a napokban Luzernbe utazott, hogy férje sirját az elhalálozás szomorú évfordulója alkalmából fölkeresse és díszes sírrel állíttasson neki, a melynek elkészültéig ott is marad Luzernben.

○ Érdekes medveadásatok. Ama vadászkalandok közt, amelyeknek leírását itt-ott olvassuk, bizonyára nem egy van olyan, amely sohasem történt meg, vagy nem úgy, amint az olvasó elé kerül. Így történik meg azután, hogy egyes ragadozókról alaptalan állítások terjednek el s mennek át a köztudomásba. A medveadások különösen nagyok a fantasztikus dolog előadásában s olyan vadászkalandokkal hozakodnak elő, a melyek a medveket hamis világításban mutatják. Az efféle vadadások megbízható és teljesen hiteles leírását az olvasó a Brehm-féle „Állatok világa” című munkában találja meg. A mű magyar kiadásának most megjelent 29-ik füzetében a jegesmedve s a barna medve vadászatairól is szó van s a pompás szövegben egymást érik az igazán érdekes vadászkalandok, a melyek azt bizonyítják, hogy a mackó komák nem mindig olyanok, mint a milyeneknek a vadászurak festik. Az állatok világa a Légrády testvérek kiadásában kerül a könyvpiacra és füzetenként 80 filléért kapható. Megrendelhető egy a kiadóhivatalban (Váci-körut 78.), mint minden könyvesboltban.

Törvénykezés.

§ Gondnokság alá helyezés. A kaposvári kir. törvényszék közhírré teszi, hogy *Kulcsár János* bábonyi lakos gondnokság alá lett helyezve.

T a n ü g y.

(A kaposvári siketnéma intézet 1900-1901.-diki tanévről szóló Ertesítője szerint az intézet I. osztályában 10 rendes és 1 számföltti növendék; a II-dik osztályban 11; a III-ban 6 és a IV. osztályban 8 növendék volt. Összesen tehát 36 növendéke volt az intézetnek; közöttük pécsi 1 fiú és 1 leány; baranyamegyei 2 fiú 2 leány. Somogy megyei volt 13 növendék: tolnamegyei 1 s a többi különböző dunántúli megyéből való volt. Az intézet számára a múlt évben 3706 koradomány folyt be; ebből Baranyamegyében 214 kor. 57 fillért gyűjtöttek; Somogy megyében 555 kor., Tolnamegyében 156 koronát. Az intézet összes bevétele volt a múlt tanévben 41.783 kor., kiadása 3942 kor., vagyona tehát jelenleg 37.841 kor. Az intézet államilag segélyezett jelleggel bír; igazgatója *Klinda Kélmán* s az igazgató tanács tagjai között Baranyavármegye főispánja és alispánja is helyet foglal. Pártoló tagjai sorában ott van Baranya és Tolnavármegye; *Biedermann Rezső* és *Biedermann Ottó* földbirtokosok is. Az Ertesítő érdekes adatokat is közöl a siketnéma oktatás ügyéről. E szerint a folyó évi népszámlálás szerint *huszaszer siketnéma* van az országban; közöttük tanköteles 5000. Dunántul van 2752 siketnéma; tanköteles 554. Baranyában van 288 siketnéma; tanköteles 60. Somogyban 312 siketnéma közül tanköteles 62, Tolnában 209 közül tanköteles 42 s az egész Dunántul csak 36 növendék részestül oktatásban.

utcában látogatást tegyen s azontul több izben egyedül is fölkereste a Lisleék házát. Végre az auberivei élet oly egyhangu volt s a vendéget annyira lármás törzsvendégek látogatták, hogy azzal a Lisle ur házát összehasonlítva, ez, füstös konyhájával, nagy, komor szalonjával s kicsi, terasszerű kertcskéjével valóságos vonzó paradicsom volt.

Egyébiránt nem is lehetett örökösen dolgozni; sőt az erdőben tett kétszeri szemleut után még életszükség is volt vidám, meghitt társaság közt tölteni pár órácskát. És csak is Lisle ur házában lehetett kellemesen és szelímesen csevegni.

Ezek voltak azok az okok, a melyeket Jakab fölhozott, ha a gyakori látogatásait önmaga előtt mentesíteni akarta.

Lisle ur nagyon szívesen látta az erdészt. »Ez az én emberem» — mondogatta Antoinettenek; — »ő igen szerény ember, de nagyon sokoldalú ismeretekkel dicsekedhetik. Valóságos öröm és egyszersmind szerencse, ha vele eszméinket kicserélhetjük. Ez a fiatalember még nagyon sokra viheti; szép ut áll előtte.»

Eközben a fiatal ember utja többször vezetett a kötélverő utcába, mint kellett volna, ha ugyan az auberivei asszonyok szavainak hinni lehetett, kik úgy találták a dolgot, hogy Lisle ur nagyon oktan ember, Antoinette pedig igen könnyelmű. Jakab több izben ebédelt náluk s gyakran elkísérte Lisle urat erdei kirándulásaikor. A fentebb említett napon már korán reggel kimentek a rétre, ott reggeliztek meg s azt határozták el, hogy csak a kaszásokkal fognak ismét hazatérni.

Antoinette csupa vidámság volt s édesded nevetése csak úgy csengett a fák alatt. Egyszerre fölkerkedett s fölkapaszkodott ama járatlan ösvényen, mely a patak medre mellett hegynek fölfelé vonult. Jakab követte őt s együtt érkeztek a forrás eredetéhez, mely a zsásza és dicsőfű árnya alól igen szerényen jött napvilágra.

Pár lépéssel odább bokroktól árnyalt sík térség volt, hol még egykori szénégetés nyomai látszottak. Antoinette pihegve ült le a szénégetők kunyhójának a küszöbére s Jakab is letelepedett mellé. A leányka bohó jókedvében volt; majd egy népdalt énekelt el teljes hangján, majd a sárgarigó hangját igyekezett utánozni, majd pedig hosszú fűszálakat tűzött a hajához.

Jakab csak szótlan bámulta őt, olykor mosolygott magában s csendes örömet élvezett. Mikor a leány belefáradt a madarak hívogatásába s a szitakötők ijesztgetésében, fejét a kunyhó falának támasztva, szemlélte hosszú pilláin át az eget s halkán mondta:

— Mily szép itt! Mindig vágytam ily, világtól elfeledett kis erdei lakban élni!

— Egy kunyhó és egy szív! — szölt a fiatal erdész nevetve.

Mikor Jakab komoly volt, arca éles, csaknem szigorú jelleget öltött; mihelyt azonban nevetett, egészen más emberré vált; fekete szeme ragyogott, a vonások ajka körül szelidebbek lettek; az egész arc földérült s a gyermekes jószág kifejezését nyerte. Antoinette e hirtelen való átalakulás fölött egészen elcsodálkozott. Gondolkozva csóválta a fejét s így szölt:

— Egy kunyhó, mondja ön? Ugy van! s egy szív?

(A kocskeméti ev. ref. jogakadémián a beiratások szeptember hó 1—8-ig tartanak; szeptember 8—15-ig folyamodás útján a tanári kar, október 15-ig nyomós okból a jogakadémia igazgató-tanácsa adhat az utólagos felvételekre engedélyt. Bajtátsági-díj 20 korona. Félévi tandíj 30 korona. Az alapvizsgálatok szeptember 1—15-ig tartanak. Alapvizsgálati díj 24 korona. A tápintézetben a joghallgatók havonként 15 koronáért kaphatnak ellátást.

Közgazdaság.

□ **Állatjárványok.** Baranyamegyében a legújabb statisztikai kimutatások szerint az állatjárványok állása a következő: *Lépfene*: mohácsi j. Lancsuk 2 u., Udvar 1 u., pécsi j. Töttös 1 u., siklósi j. Old 1 u., szentlőrinci j. Bagota 1 u. *Veszétség*: baranyavári j. Herceg-Szóllós 1 u., Vörösmart 1 u., mohácsi j. Mohács 1 u., Német-Bóly 1 u., Szajk 1 u., pécsi j. Magyar-Peterd 1 u., pécsváradi j. Hidas 2 u., Szederkény 1 u., siklósi j. Gyűd 1 u., Iván-Bottyán 1 u., Német-Palkonya 1 u., szentlőrinci j. Velin 1 u. *Rühkór*: pécsi j. Kőkény 1 u. *Sertésorbánc*: baranyavári j. Bán 5 u., Herceg-Szóllós 1 m., Sepse 2 u., hegyháti j. Bodolya 9 u., Egyházbér 8 u., Godisa 5 u., Kis-Hajnás 14 u., pécsi j. Áta 11 u., Belvárd 9 u., Birján 3 u., Göröcsny 5 u., Hosszu-Hetény 4 u., Kis-Kozár 5 u., Kőkény 7 u., Magyar-Sóros 5 u., Magyar-Ürög 14 u., pécsváradi j. Berkesd 4 u., Ellend 6 u., Hidor 8 u., Himesháza 7 u., siklósi j. Dráva-Palkonya 19 u., szentlőrinci j. Sállye 1 u. *Sertésvész*: pécsváradi j. Olasz 1 m. *Somogygyében* lépfene 3 járásban 3 községben 3 udvarban; veszétség 2 járásban 2 községben 2 udvarban; bőrféreg 1 járásban 1 községben, 1 udvarban; sertésorbánc 2 járásban 2 községben 3 udvarban és sertésvész 6 járásban 12 községben, 29 udvarban uralkodik. *Tolnamegyében* veszétség 1 járásban 1 községben 1 udvarban; juhnyúló 1 járásban 1 községben 1 udvarban; rühkór 2 járásban 2 községben 3 udvarban; sertésorbánc 2 járásban 3 községben 11 udvarban és sertésvész 5 járásban 17 községben 58 udvarban lépett fel. Pécsen állatjárvány nem fordult elő.

□ **Hitelszövetkezet a vidéken.** A „B.-Monostor és vidéke önszegélyző-egylet mint szövetkezet”, Pehm Kristóf elnöke alatt, most kiadta jóváhagyott alapszabályait, melyek a pécsi kir. törvényszéknél is bejegyeztettek.

□ **Lebélyezett hus.** A fogyasztási adóhivatalt vezető tanácsnok a következő figyelmeztetést bocsátotta ki: „A vágóhídi szab. rend. 38. §-ának rendelkezéséhez képest a vágóhídon levágott állatok a levágás és megtisztítás után bélyegzővel látandók el; a bélyegzés a következő helyeken eszközözendő: a) Szarvasmarhanál: jobb és bal tüdőn, májon, jobb és bal oldalon, jobb és bal hátszinon, jobb és bal farfőn, jobb és bal lapockaporcon, jobb és bal vállszögön. b) Borjunál és juhnál: jobb és bal tüdőn, májon, jobb és bal lapocka-középen, jobb és baloldali haskarcon. c) Barányoknál, gödnyőknél és malacoknál: tüdőn, májon, jobb és bal könyökön belül, jobb és bal combon belül. d) Sertéseknél: jobb és bal tüdőn, májon, jobb és bal combon, jobb és bal oldalon, jobb és bal

lapockán. Miután a már hivatkozott szab. rend. 42. §-ának rendelkezése szerint az áruba bocsátott nem bélyegzett hus elkoboztatik, figyelmeztetem a mészáros és hentes iparosokat, hogy a vágóhídról a leölt állatokat a a lebélyegzés megtörténte előtt *kiszállítani tilos*; miután pedig egyes felmerült esetekben a megnehézményezett felek azzal védekeztek, hogy a vágóhídon a bélyegzéssel megbízott közeg ebbeli kötelezettségének nem tett eleget, — figyelmeztetem fentebb megnevezett adóköteles feleket, miszerint a vágóhídon az általuk levágott állatok husának elszállítása előtt *győződjenek meg arról, hogy a hus szabályszerűen le van-e bélyegezve, s a mennyiben nem volna, ezen körülményt a vágóhídi igazgató, esetleg helyettesénél azonnal jelentésük be, mert azok ellen, kiknél ilyen nem bélyegzett állat, illetve annak húsa fog találatni, első sorban a fogy. adótörvénybe ütköző kihágás miatt tényleirást felvételni, ezenfelül a vágóhídi szab. rend. 79. §-ába ütköző kihágás miatt az eljárást folyamatba tenni fogom.* Pécs, 1901. július hó 19. Reek György, s. k. tanácsnok.”

□ **Halaink védelme.** A földmívelési miniszter rendeletet bocsátott ki valamennyi folyamórnőkséghez, mely szerint a medertisztítási munkálatoknál robbantó anyagokat csak kivételes esetekben használjanak, az akadályokat lehetőleg iparkodjanak más technikai eszközökkel elhárítani. A robbanások ugyanis a halállomány pusztulásához sok helyütt.

□ **Vámilleték a jövő hóra.** A vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárkelet-pótlék 1901. évi augusztus hóra tizenkilenc és félésszázalékban állapított meg.

TÁVIRATOK.

— **A délafrikai háború.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Preto-riában Shoooper* kommandója megállította és kifosztotta a Fokvárosból érkező, felszerelési tárgyakkal megrakott vonatot. Több angolt megöltek és még többet megsebesítettek. *Krullinger Crabbe* ezredes csapatát megtámadta. Crabbe egész napon harcolt, de végül kénytelen volt visszavonulni. Londonban híre jár, hogy a délafrikai béke érdekében folynak a tárgyalások.

— **A tüdővész elleni kongresszusról.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A londoni tuberkolózis elleni kongresszuson ma *Lister* tanár kijelentette, hogy további tanulmányt óhajt tenni, vajjon átvihető-e a tuberkolózis a marhákról az emberekre? Többen e tárgyban állami vizsgálatot követeltek.

— **Szerencsétlenség a várpalota építésénél.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Budapestről távirják, hogy a királyi várpalota építésénél a kupola bádogos munkája közben *Kutner György* és *Reisenberger Samu* bádogosok lezuhantak. A balesetet egy létra kisiklása okozta. A súlyosan sérült iparosokat a kórházba vitték.

— **Az angol király esküje.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Londonból* távirják, hogy a felsőház elfogadta a koronázási eskü módosítását. *Salisbury* jelentette, hogy a szöveg ellen több helyről óvást emeltek, tehát kívánatos lenne, hogy a sértő kifejezéseket töröljék. *Kentucky* érseke szerint, az ország nem türetheti idegen hatalmasság beavatkozását, pedig a katolikusok a legfőbb idegen hatalomnak hűséggel és engedelmisséggel tartoznak. Fontos az uralkodó ama kijelentése, hogy *ő nem tartozik a katolikus egyházhoz.*

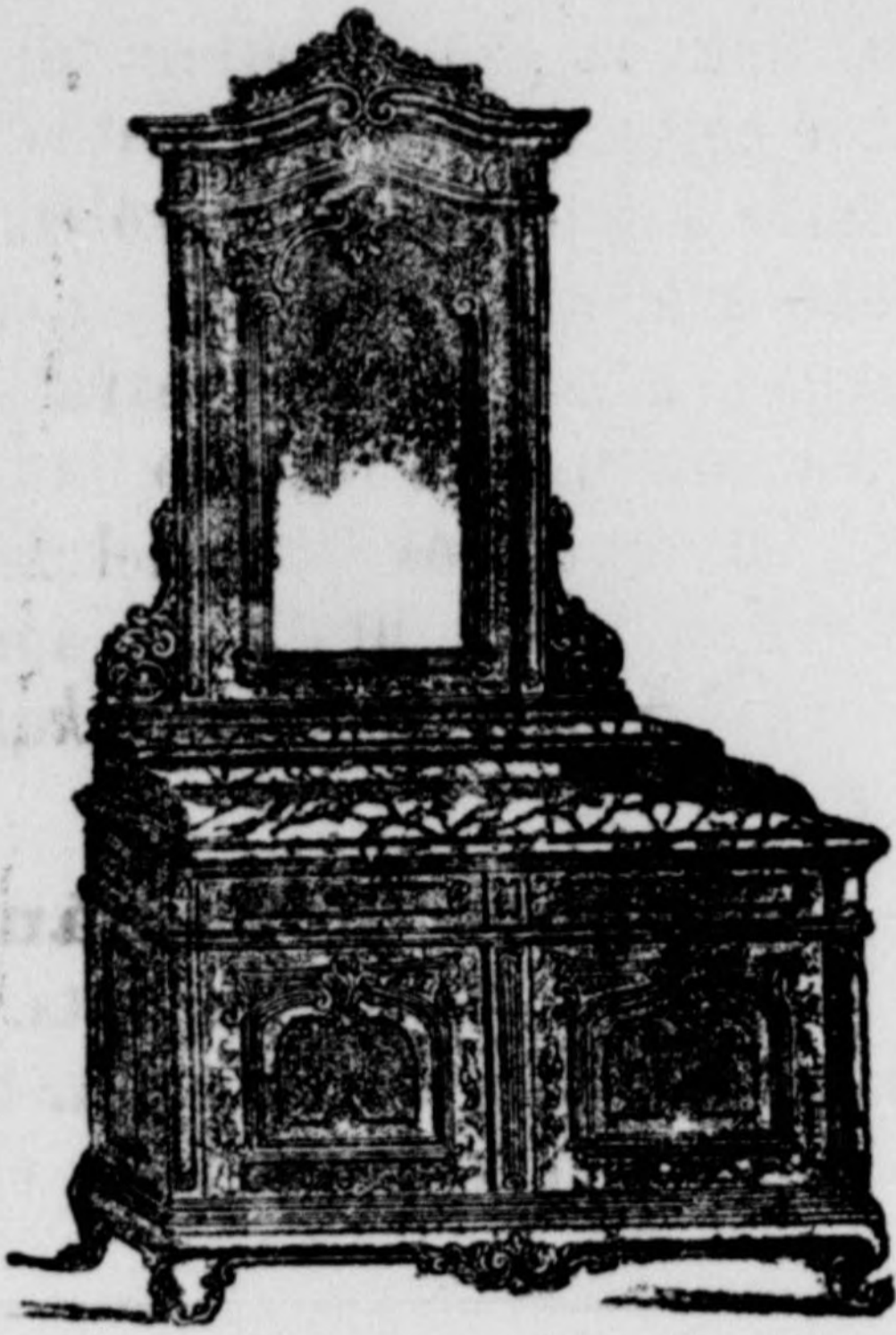
— **Ellopott hozomány.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Filip Ede* budapesti tanító hozományát, hétezer-négyszáz koronát a vasutól jövet ellopták.

Szerkesztői üzenet.

Érdeklődő. Pécs. Köszönjük szives figyelmeztetését, de már láttuk magunk is s a mit ön érthetetlennek tart, azt mi már tudjuk. Biztosíthatjuk önt, hogy t. laptársunkat ez alkalommal sem rosszakarat, sem a támadás szándéka nem vezérelte ama szerkesztői üzenet megírására. Az egész bizonyára abban leli okát, hogy valamelyik pálinkamérés tulajdonosa felremagyarázta ama cikk tendenciáit, s tán valami reá haramolható kellemetlenségtől tartva laptársunknál keresett képzelt bajára orvoslást. Ami a mi cikkünket illeti, annak a pálinkamérésekre vonatkozó része általánosságban volt megírva s az ellen szólott, hogy a miniszter nem tiltja be a pálinkamérések vasárnap délután való nyitva tarthatását. — Mint azonban t. laptársunk figyelmeztetése folytán eszközölt érdeklődésünk eredményéből kitűnik, bátran Pécsre is vonatkoztathattuk volna. Pécs szab. kir. város rendőrőfkapitányától tudakozódásunkra ma ama felvilágosítást kaptuk, hogy a pálinkamérések vasárnapi nyitva tarthatását semmiféle miniszteri vagy szabályrendelet nem tiltja, amint nem tiltja a korcsmák nyitvatartását sem s hogy Pécsen egész napon át nyitva levő pálinkamérések. A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóságnál, a helyettes pénzügyigazgatótól (*Dragonescu Dömjén* kir. tan. távolléte folytán) ama értesítést nyertük, hogy a pénzügyigazgatóság előterjesztést készül tenni a m. kir. pénzügyminiszternek, mely előterjesztésben a pálinkamérések vasárnapi bezárásának kötelezővé tételét s az italmérési engedélyek számának megszorítását fogja javasolni. — Ugyanitt kaptuk ama cikkünknek a közönség panaszával foglalkozó részére ama felvilágosítást, hogy egy közelmúltban érkezett miniszteri rendelet folytán a dohányeladási engedélyvel bíró boltosok csak vasárnap délután négy órakor tartoznak üzleteiket kinyitni. — Így tehát cikkünk tartalma nem »valótlan« s nem a »hirlapírói kötelesség tultengése.« Laptársunk szerkesztői üzenete pedig csak jóhiszemű tévedés.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

ZSOLNAY IMRE

BUTOR-

raktára
és műhelyei

PÉCS,

Ferenciek-utca 11. szám.

HIRDETESEK . . . . .

. . . . . jutányos áron a
kiadóhivatalban . . . . .
. . . . . vétetnek föl.

Rácsvároson

a vámház mellett lévő

koresma helyiség

nagy kerttel, 2 istálló, 2 kocsiszin és hozzávaló lakással együtt bérbeadó, esetleg jutányos áron eladó.

Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Zongorázni tanít

és a jövő iskolai évre családja körében kosztos tanulókat is fogad valamint házi-tanítónak, felolvasónak, magántitkárnak, levelező- és könyvelőnek ugy kereskedelmi és biztosítási képviselőnek, nemkülönben házigondnoknak is tisztelettel ajánkozik

Grosch Károly

nyug. tanító

Pécs, Arpád-utca 23. sz. a.

A mélyen tisztelt
hölgy-közönség
becses figyelmébe!

Van szerencsém köztudomásra hozni, hogy helyben, a Jókai-tér 3. sz. alatt (I. emelet jobbra.)

szabászati iskolát

nyitottam, hol a jelentkező hölgyeket a legegánsabb francia- és angol-szabásra és rajzolásra megtanítom.

Támaszkodva a 28 év alatt Párisban Madame Briolle-nél (Versaill, boulevard Sebastopol), Bécsben Madame Spitzer-nél, Budapesten Árvay cs. és kir. udv. szállitónál, Brassóban László M. L. és Társa cégnél, Drezdában az angol és francia szabászati tanfolyamon szerzett gazdag tapasztalataimra, biztosítom a jelentkező hölgyeket a szakszerű és biztos sikerű eredményre.

A tanfolyam tartama 4 hét és a tandíj egy-egy jelentkező után 15 frt.

Minden tanuló-hölgy felügyeletem alatt a tanfolyamon egy ruhát szabhat és állíthat össze magának.

Midőn mindezeket közhírré teszem, tudatom, hogy elvállalok francia és angol szabásu ruhák és kabátok elkészítését a legegánsabb kivitelen.

Bővebb felvilágosítást készséggel adok.

Kiváló tisztelettel

Kovács Imre.

